

Gamtos atkūrimo planas - taikomos priemonės

Gabija Tamulaitytė

Gamtos apsaugos politikos grupė

LR Aplinkos ministerija

2025 gruodžio 9 d.

Nacionalinis atkūrimo planas (NAP)

Bendra informacija

(prisidėjimas prie bendrų tikslų, finansinė informacija, sąsajos su kitomis politikomis, stebėseną ir priemonių vertinimas)

Ekosistemų atkūrimo apžvalga

(kaip bus siekiama 4-13 str. keliamų tikslų, preliminarus atkuriamas plotas ir teritorijos)

Planuojamos konkrečios atkūrimo ir būklės neprastėjimo užtikrinimo priemonės

Pirmajame NAP pagrindinis dėmesys 2030 m. (strateginis požiūris iki 2040 m. ir 2050 m.)

Nacionalinio atkūrimo plano rengimas

Pasirengimas

- Apskaičiuotos ir kartografuotos atkuriamos **teritorijos**
- Identifikuotos atkūrimo **priemonės** siekiant Reglamento tikslų
- Identifikuotos **sąsajos** (tarp tikslų, priemonių, kitų politikų)
- Identifikuoti **patenkinamus lygius** iki 2030 m. (EK gairės iki 2028 m.) – *aktualu miestų, apdulkintojų, žemės ūkio ir miškų ekosistemų straipsnių rodikliams*

Į NAP galima įtraukti jau įgyvendinamas priemones, kurios prisideda prie gamtos atkūrimo tikslų, bet dar nepasiekė savo pilno potencialo.

Atkūrimo priemonės siekiant Reglamento tikslų

Kiekviena iš valstybių narių, atsižvelgdama į naujausius mokslinius duomenis, parengia nacionalinį atkūrimo planą ir atlieka reikiamą parengiamąją stebėseną bei mokslinius tyrimus nustatyti priemonėms, kurios būtinos norint pasiekti 4– 13 straipsniuose išdėstyti atkūrimo tikslus ir įvykdyti ten išdėstytas pareigas, taip pat padėti siekti 1 straipsnyje išdėstytų visa apimančių Sąjungos tikslų ir įvykdyti ten išdėstyti uždavinius.

Parengiamieji stebėjimai ir darbai

Priemonės pagrįstos moksliniais tyrimais

Žinių spragų užpildymas, moksliniai tyrimai

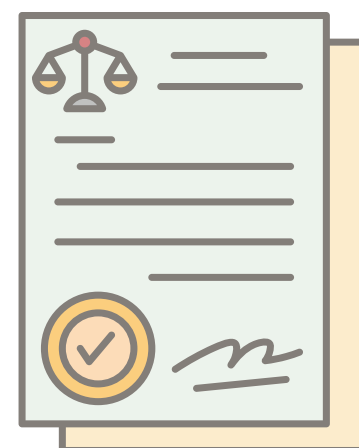
Mokymai, komunikacija

Priemonių tipai

Gamtotvarkos
(ekonominės)

Reguliacinės

Mokslinių tyrimų

Mišrios

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

Taikomos priemonės - Gamtotvarkos (ekonominės)

Natura 2000 teritorijos (ir už jos ribų)

Gamtotvarkos priemonės (buveinių būklės palaikymas, gerinimas, suformavimas)

1 GRUPĖ. Šlapynės (pakrančių ir žemyninės)

2 GRUPĖ. Pievos ir kitos ganyklų buveinės

3 GRUPĖ. Upių, ežerų, aliuvinės ir pakrantės buveinės

4 GRUPĖ. Miškai

6 GRUPĖ. Uolėtos ir kopų buveinės

Hidrologinio režimo atkūrimas

Augalijos formavimas (krūmų, medžių šalinimas, miško buveinių formavimas)

Priemonės saugomų rūšių būklei gerinti (buveinių palaikymas, įkūrimas)

Invazinių rūšių kontrolė

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

Taikomos priemonės - Reguliacinės

Miško kirtimų taisyklių pakeitimas, siekiant apsaugoti saugomas rūšis

Potencialių BAST, kitų formų saugomų teritorijų **identifikavimas**

Esamų saugomų teritorijų apsaugos priemonių atnaujinimas, **planavimo dokumentų koregavimas, apsaugos sutarčių sudarymas** ir vienkartinių kompensacijų išmokėjimas

„**Natura 2000**“ teritorijų (apimant ir jūrines teritorijas) **apsaugos tikslų ir priemonių nustatymas**, kiekybinių rodiklių priemonių efektyvumui įvertinti nustatymas.

Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų **skaitmeninių sluoksnių rinkinių parengimas**

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

Taikomos priemonės - Mokslinių tyrimų

Studijos apie reikšmingo neigiamo poveikio rūšims/natūralioms buveinėms slenkstinius dydžius parengimas

Buveinių monitoringo geobotaninių **duomenų mokslinė analizė**, indikatorinių požymių tikslinimas.

Tikslinių rūšių apsaugos būklės įvertinimas ir apsaugos poreikių nustatymas (sausuma)

Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, skirta naujų **kovos metodų su invazinėmis** augalų ir gyvūnų rūšimis sukūrimui.

Saugomų **rūšių stebėsenos, apsaugos ir tvarkymo** priemonių planavimas ir įgyvendinimas

Drugių ir apdulkintojų **monitoringų programų** rengimas

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

Taikomos priemonės - Mišrios

Visuomenės ir suinteresuotųjų šalių supratimo apie biologinę įvairovę, jos apsaugą ir atkūrimą didinimo strategijos parengimas ir įgyvendinimas

Švietimas, mokymai ir komunikacija

Klausimai diskusijai

Prioritetų taikymas - Natura 2000 teritorijos ir už jų ribų.

Ar pastangos turėtų būti dalinamos lygiaverčiai tarp visų buveinių tipų?

Efektyvių gamtotvarkos priemonių įgyvendinimas ir monitoringas: kokios gamtotvarkos priemonės turi didžiausią potencialą užtikrinti ekosistemų atkūrimą ir geros būklės palaikymą. Kaip užtikrinti, kad šios priemonės būtų veiksmingos ir nuosekliai stebimos?

Bendradarbiavimas tarp valstybinių institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir privačių sektorių: Kaip stiprinti bendradarbiavimą tarp skirtingų sektorių, kad būtų užtikrintas efektyvus gamtos atkūrimo plano įgyvendinimas? Ką galima padaryti, kad būtų pasiektas tvarus finansavimas ir koordinavimas

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

Ačiū už dėmesį!

Gabija Tamulaitytė

gabija.tamulaityte@am.lt

Nacionalinio gamtos atkūrimo plano koordinatore